

राक्सिराङ्ग गाउँपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड ०५, संख्या १५, मकवानपुर, चैत्र १९ गते, २०७८ साल

भाग २

राक्सिराङ्ग गाउँपालिका

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (२)

बमोजिम राक्सिराङ्ग गाउँ कार्यपालिकाले बनाएको तल लेखिए

बमोजिमको कार्यविधि सोही दफाको उपदफा (३)

बमोजिम सर्व साधारणको जानकारीको लागि

प्रकाशित गरिएको छ।

राक्सिराङ्ग गाउँपालिकाको बाल कोष स्थापना र सञ्चालन कार्यविधि, २०७८

संवत् २०७८ को कार्यविधि नं ७७

खण्ड ०६, संख्या ०५, मकवानपुर, श्रावण १९ गते, २०७९ साल

**राक्सिराङ्ग गाउँपालिकाको बाल कोष स्थापना र सञ्चालन कार्यविधि,
२०७८**

विशेष संरक्षणको आवश्यकता भएका बालबालिकाको उद्धार, अस्थायी संरक्षण, स्वास्थ्य उपचार, मनोसामाजिक सहयोग, पारिवारिक पुनर्मिलन तथा पुनर्स्थापना गराउनका लागि एक कोष स्थापना गर्न आवश्यक भएकाले बालबालिका सम्बन्धी ऐन २०७५ का दफा ६३ को उपदफा ४ र राक्सिराङ्ग गाउँपालिका प्रशासकीय कार्यविधि नियमित गर्ने ऐन, २०७५ को दफा ४ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी राक्सिराङ्ग गाउँपालिकाले यो कार्यविधि बनाएको छ ।

१. कोषको नाम र प्रारम्भ :

(क) यस कोषको नाम “राक्सिराङ्ग गाउँपालिका बाल कोष
(स्थापना

र सञ्चालन) कार्यविधि, २०७८” रहेको छ ।

(ख) यो कार्यविधि कार्यपालिकाका बैठकबाट पारित भए
पश्चात

स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित भएका मिति देखि
प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा :

(क) “ऐन” भन्नाले सघीय संसदले बनाएका बालबालिका सम्बन्धी ऐन, २०७५ सम्भन्नुपर्दछ ।

(ख) “विशेष संरक्षणका आवश्यकता भएका बालबालिका” भन्नाले नियम ३ बमोजिमका बालबालिका सम्भन्नुपर्दछ ।

खण्ड ०६, संख्या ०५, मकवानपुर, श्रावण १९ गते, २०७९ साल

(ग) “कोष” भन्नाले नियम ४ बमोजिमको बाल कोष सम्भन्नु पर्दछ।

(घ) “समिति” भन्नाले नियम ७ बमोजिम गठित कोष सञ्चालक समिति सम्भन्नु पर्दछ।

(ङ) “कार्यविधी” भन्नाले राक्सिराङ्ग गाउँपालिका बाल कोष (स्थापना र सञ्चालन) कार्यविधी २०७८ भन्ने सम्भन्नु पर्दछ।

(च) “गाउँपालिका” भन्नाले राक्सिराङ्ग गाउँपालिका भन्ने सम्भन्नु पर्दछ।

३. विशेष संरक्षणका आवश्यकता भएका बालबालिका: विशेष संरक्षणका आवश्यकता भएका बालबालिका अर्न्तगत निम्न बालबालिका पर्दछन्।

क) ऐनको दफा ४८ बमोजिमका बालबालिका,

ख) राक्सिराङ्ग कार्यपालिकाले विशेष संरक्षण आवश्यकता भएका बालबालिका भनी तोकिदिएका अन्य बालबालिका सम्भन्नुपर्नेछ।

४. कोषको स्थापना :

(१) गाउँपालिको क्षेत्र भित्र विशेष संरक्षणका आवश्यकता भएका बालबालिकालाई उद्धार, अस्थायी संरक्षण, स्वास्थ्य उपचार, मनोसामाजिक सहयोग, पारिवारिक पुनर्मिलन तथा पुनर्स्थापना गराउने काम समेतका लागि एक बाल कोषको स्थापना गरिएको छ।

(२) कोषमा देहाय बमोजिमको रकमहरु रहनेछन्।

खण्ड ०६, संख्या ०५, मकवानपुर, श्रावण १९ गते, २०७९ साल

- (क) संघीय, प्रदेश तथा स्थानीय सरकार बाट प्राप्त रकम,
- (ख) विदेशी सरकार, अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्था वा व्यक्तिबाट प्राप्त रकम,
- (ग) स्वदेशी संघ, संस्था वा व्यक्तिबाट प्राप्त रकम,
- (घ) अन्य कुनै श्रोतबाट प्राप्त रकम ।

(३) नियम (२) को खण्ड (ख) बमोजिम रकम प्राप्त गर्न प्रचलित कानून बमोजिम स्वीकृति लिइनेछ ।

(४) कोषले आफ्ना उद्देश्यसँग मेल खान संघीय, प्रदेश र स्थानीय सरकारले सञ्चालन गर्ने बाल हेल्पलाईन जस्ता कार्यक्रमसँग समन्वय गरी क्रियाकलाप सञ्चालन गर्नेछ ।

५. कोषको उपयोग : कोषको रकम देहायको कामको लागि उपयोग गरिनेछ:-

- (क) विशेष संरक्षणका आवश्यकता भएका बालबालिकाको पहिचान गर्न,
- (ख) विशेष संरक्षणका आवश्यकता भएका बालबालिकाको उद्धार गर्न,
- (ग) विशेष संरक्षणका आवश्यकता भएका बालबालिकाको अस्थायी संरक्षण गर्न,
- (घ) विशेष संरक्षणका आवश्यकता भएका बालबालिकाको स्वास्थ्य उपचार तथा मनोसामाजिक सहयोग गर्न,

खण्ड ०६, संख्या ०५, मकवानपुर, श्रावण १९ गते, २०७९ साल

(ड) विशेष संरक्षणका आवश्यकता भएका बालबालिकाको परिवार खोजी गरी पुनर्मिलन तथा पुनर्स्थापना गर्न,

च) खण्ड (क) देखि (ड) मा उल्लेखित कार्यसँग सम्बन्धित अन्य आवश्यक कार्य गर्न ।

६. कोषको रकम उपयोग गर्न नपाइने : सञ्चालक समितिका बैठक भत्ता, खाजा, भ्रमण मसलन्द, छपाई, पत्रपत्रिका, विज्ञापन लगायतका कुनै पनि प्रशासनिक कार्यका निमित्त कोषका रकम खर्च गर्न पाइने छैन । तर नियम ४ बमोजिमको कार्य सम्पादन गर्न लाग्ने यातायातका प्रयोग लगायतका अत्यावश्यकिय कार्यमा रकम खर्च गर्न यस नियमले बाधा पुऱ्याएको मानिने छैन ।

७. समितिका गठन :

(१) कोषका सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्ने कामका लागि एक कोष सञ्चालन समिति रहनेछ

(२) समितिका गठन देहाय बमोजिम हुनेछ ।

(क) गाउँपालिका उपप्रमुख **अध्यक्ष**

(ख) संयोजक, बालबालिकाका क्षेत्र हेर्ने गाउँपालिकाका विषयगत समिति **सदस्य**

(ग) गाउँ कार्यपालिकाले मनोनित गरेको एक महिलासहित दुई जना गाउँसभाका सदस्यहरु **सदस्य**

खण्ड ०६, संख्या ०५, मकवानपुर, श्रावण १९ गते, २०७९ साल

(घ) गाउँपालिकामा काम गर्ने सामाजिक संस्थाहरु मध्येबाट गाउँ कार्यपालिकाले मनोनयन गरेका एक जना महिलासहित दुईजना

सदस्य

(ङ) प्रमुख, महिला बालबालिका तथा सामाजिक शाखा/उपशाखा

सदस्य सचिव

(३) उपनियम (२) का खण्ड (ङ) बमोजिमका सदस्यको पदावधि दुई वर्षको हुनेछ, र निजको पुनः मनोनयन हुन सक्नेछ।

८. समितिका काम, कर्तव्य, अधिकार : समितिका काम, कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुनेछ

(क) कोष बृद्धिको लागि स्रोतको खोजी गर्ने, आवश्यक रचनात्मक तथा प्रवर्द्धनात्मक क्रियाकलापहरु सञ्चालन गर्ने,

(ख) कोषको रकमको संरक्षण गर्ने,

(ग) नियम ४ बमोजिम कोषको रकम उपयोग गर्ने,

(घ) कोषमा रहेको रकम खर्च वा वितरणसम्बन्धी मापदण्ड बनाई लागू गर्ने,

(ङ) तत्काल खर्च नहुन कोषको रकम अक्षय कोषमा राख्ने वा अन्य क्षेत्रमा लगानी गर्ने सम्बन्धी मापदण्ड बनाइ लागू गर्ने,

(च) विशेष संरक्षणका आवश्यकता भएका बालबालिकाको क्षेत्रमा काम गरिरहेका वा गर्न इच्छुक संघ, संस्था वा व्यक्तिसँग समन्वय गर्ने,

खण्ड ०६, संख्या ०५, मकवानपुर, श्रावण १९ गते, २०७९ साल

(छ) कोषको आय व्ययको विवरण, लेखा परीक्षण प्रतिवेदन वार्षिक

रूपमा कार्यपालिका बैठकमा पेश गर्ने,

(ज) समितिबाट गरिन कार्यक्रमको अनुगमन गर्ने वा गराउने,

(झ) विशेष संरक्षणका आवश्यकता भएका बालबालिकाको संरक्षणका निम्ति आवश्यक अन्य उपयुक्त कार्य गर्ने, गराउने ।

९. समितिका बैठक र निर्णय :

(१) कोष व्यवस्थापन तथा सञ्चालक समितिका बैठक आवश्यकता अनुसार बस्नेछ,

(२) समितिका बैठक अध्यक्षले तोकेको मिति, समय र स्थानमा बस्नेछ,

(३) समितिका बैठक बस्नु भन्दा कम्तिमा २४ घण्टा अगाडि समितिका सदस्य सचिवले बैठकमा छलफल हुने कार्यसूची सहितका सूचना सबै सदस्यहरुलाई दिनुपर्नेछ ।

(४) समितिका कुल सदस्य संख्याको पचास प्रतिशत भन्दा बढी सदस्यहरु उपस्थित भएमा समितिका बैठकको लागि गणपूरक संख्या पुगेको मानिनेछ ।

(५) समितिका बैठकको अध्यक्षता समितिका अध्यक्षले गर्नेछ । अध्यक्षको अनुपस्थितिमा बालबालिकाका क्षेत्र हेर्ने गाउँपालिकाका विषयगत समितिका संयोजकले बैठकका अध्यक्षता गर्नेछ ।

खण्ड ०६, संख्या ०५, मकवानपुर, श्रावण १९ गते, २०७९ साल

(६) सञ्चालक समितिले सर्वसम्मतका आधारमा निर्णय गर्नेछ । सर्वसम्मत नभएमा बहुमतका निर्णयलाई समितिको निर्णय मानिनेछ । सदस्यहरुको मत बराबर भएमा अध्यक्षले निर्णायक मत दिनेछ ।

(७) समितिले आवश्यकता अनुसार कुनै व्यक्तिलाई समितिको बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछन । आमन्त्रित सदस्यका मताधिकार हुने छैन ।

(८) समितिको निर्णय समितिको सदस्य सचिवले प्रमाणित गरी राख्नुपर्नेछ ।

(९) समितिका बैठकसम्बन्धी अन्य व्यवस्था समितिले आफै निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

१०. सहयोग सम्बन्धी मापदण्ड :

(१) गाउँपालिकाभित्र विशेष संरक्षणका आवश्यकता भएका बालबालिका छु भनी कसैले समिति समक्ष निवेदन दिन वा लिखित वा मौखिक रूपमा जानकारी गराउन सक्नेछन ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम जानकारी प्राप्त भएपछि सदस्य सचिवले आवश्यक सोधपुछ गरी यथार्थ विवरण पत्ता लगाउने छन ।

(३) उपनियम (२) बमोजिमको प्रक्रिया पछि विशेष संरक्षणका आवश्यकता भएको बालबालिकालाई सहयोग आवश्यक छ भन्ने लागेमा निजले समितिका बैठक आवाहन गर्ने छन ।

(४) विशेष संरक्षणको आवश्यकता भएका बालबालिकाका निमित्त

खण्ड ०६, संख्या ०५, मकवानपुर, श्रावण १९ गते, २०७९ साल

समितिले देहाय बमोजिमको आर्थिक सहयोगको निर्णय गर्नेछ ।:

(क) कोषबाट एक पटकमा बढीमा रु. १०,०००।- सम्म सहयोग गर्न सकिनेछ ।

(ख) सहयोग गर्नुपर्ने रकम संभव भएसम्म चेक मार्फत रकम भुक्तानी दिनुपर्नेछ ।

(ग) कोषबाट सामान्यतः एक जनालाई एक पटक सहयोग गरिनेछ । तर, विशेष स्थितिमा समितिका निर्णयले थप दुई पटकसम्म सहयोग गर्न सकिने छ ।

(५) विशेष संरक्षणका आवश्यकता भएका बालबालिकालाई तत्काल उद्धार, संरक्षण वा उपचार नगरेमा मानवीय क्षति वा गम्भीर परिणाम हुने देखिएमा सदस्य सचिवको सिफारिसमा अध्यक्षले कोषबाट तत्काल सम्बन्धित बालबालिकाका निमित्त दश हजार रुपैयाँ उपलब्ध गराउन सक्नेछन ।

(६) उपनियम (५) बमोजिम बालबालिकालाई रकम उपलब्ध गराइएकोमा त्यसरी रकम उपलब्ध गराइए पछि बस्ने समितिका बैठकबाट सो खर्चको अनुमोदन गराउनु पर्नेछ ।

(७) समितिले विशेष संरक्षणका आवश्यकता भएका बालबालिकाका उद्धार, अस्थायी संरक्षण, स्वास्थ्य उपचार, मनोसामाजिक सहयोग, पारिवारिक पुनर्मिलनका निमित्त आर्थिक सहयोग बाहेकका अन्य कार्यक्रमका निमित्त अलग मापदण्ड बनाउन सक्नेछ ।

११. खाताको सञ्चालन :

खण्ड ०६, संख्या ०५, मकवानपुर, श्रावण १९ गते, २०७९ साल

(१) कोषको रकम समितिले कुनै वाणिज्य बैकमा खाता खोली जम्मा गर्नुपर्नेछ ।

(२) बैक खाताका सञ्चालन प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत र लेखा प्रमुखको संयुक्त दस्तखतबाट हुनेछ ।

१२. कोषको लेखा र लेखा परिक्षण :

(१) कोषको आय व्ययका लेखा गाउँपालिकाले अपनाएका नियमबमोजिम राखिनेछ ।

(२) कोषको आय तथा व्ययको लेखापरीक्षण गाउँपालिकाले बनाएका नियमबमोजिम हुनेछ ।

१३. रकम फ्रिज नहुने : प्रचलित कानूनमा जेसुकै लेखिएको भएपनि कोषका रकम आर्थिक वर्षका अन्त्यसम्म खर्च नभइ बाँकी रहेमा पनि फ्रिज हुनेछैन ।

१४. प्रतिवेदन प्रकाशन गर्नुपर्ने :

(१) समितिले आफूले गरेको कामको प्रतिवेदन वार्षिक रुपमा नगर कार्यपालिका समक्ष पेश गर्नुपर्नेछ ।

(२) उप नियम (१) बमोजिमको प्रतिवेदन नगर कार्यपालिकाले वार्षिक रुपमा प्रकाशन गर्नुपर्नेछ ।

१५. कोषको सचिवालय : कोषको सचिवालय गाउँ कार्यपालिकाका सामाजिक विकास शाखामा रहनेछ ।

१६. अभिलेख राख्ने : समितिले आफूले गरेको काम कारवाहीहरूको अभिलेख दुरुस्त राख्नु पर्नेछ ।

१७. संशोधन, स्वतः निष्कृत तथा खारेजी :

- (१) गाउँपालिकाले आवश्यक ठानेमा कार्यविधि संशोधन गर्न सक्नेछ।
- (२) गाउँपालिकाले उक्त कोषको आवश्यक नठानेमा कोष खारेज गर्न सक्नेछ।
- (३) उपनियम (२) बमोजिम कोष खारेज भएमा कोषको रकम गाउँपालिकामा स्वतः हस्तान्तरण हुनेछ।
- (४) यस कार्यविधिमा लेखिएका प्रावधान प्रचलित कानूनसँग बाभिएमा बाभिएको हदसम्म स्वतः निष्कृत हुनेछ।

आज्ञाले

देब चन्द्र गर्तौला

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

राक्सिराङ्ग गाउँपालिका, चैनपुर, मकवानपुर/मुद्रण रु १० मात्र ।